

نُت سی و هشتم

از اجرای دلچسب
رزم‌نوازان تا تأکید شاعر ایرانی
به بخش بین‌الملل

سومین شب از سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر، میزبان یک گروه موسیقی ارکسترال با عنوان «رزم‌نوازان دفاع مقدس» بود که شامگاه یکشنبه با رهبری سرهنگ فاضل عالیشان در تالار وحدت روی صحنه رفت. این ارکستر متشکل از گروه کرو و با سازبندی، سازهای بادی، سنج و تیمپانی به رهبری ارکستر فاضل عالیشان و نوازندگانی که از یگان موزیک دانشگاه افسری و تربیت پلیس امام حسن مجتبی (ع) انتخاب شده بودند، به اجرا درآمد.

تالار رودکی هم میزبان شب ساز ایرانی بود که اجراکنندگان این شب یعنی تکنوازان سنتور و تار، در سال‌های گذشته آثارشان نامزد جایزه باربد بود. سانس دوم تالار رودکی با اجرای گروه «نغمه سپهر» برگزار شد. بهداد کیا، (سنتور)، محمد مشفق (نی)، حسین روزبهانی (تار)، حسن آزاده‌فر (تنبک)، سیدمحسن حسینی (اوز) و فرشید قلی‌زاده (کمانچه) اعضای گروه «نغمه سپهر» بودند که در تالار رودکی به صحنه آمدند. فرشید قلی‌پور از نوازندگان گروه «نغمه سپهر» اجرا در جشنواره موسیقی فجر را تجربه بسیار خوبی خواند و گفت: بتأسس جشنواره موسیقی فجر بسیار بالا است و این جشنواره بستر خیلی خوبی برای حمایت از هنرمندان و معرفی آنها به جامعه موسیقی محسوب می‌شود از طرفی برگزاری این رویداد می‌تواند مخاطبان بسیاری را به سالن‌های موسیقی بکشاند.

سالن میلاد نمایشگاه هم با اجرای ناصر زینلی و میثم ابراهیمی برگزار شد و این دو خواننده موسیقی پاپ، قطعات خاطره‌انگیزشان را به هواداران خود تقدیم کردند. گروه موسیقی «نوا خراسان» نیز سانس اول اجرای «کوشک باغ هنر» را در بخش موسیقی نواحی روی صحنه برد. این گروه در دو سبک؛ آثاری از خراسان قدیم و خراسان امروز یعنی تربت‌جام اجرا کرد. اعضای این گروه را عبدالخالق عزیززاده (سرپرست گروه و خواننده، نوازنده دوتار و هارمونی)، عبدالقادر عزیززاده (خواننده و نوازنده رباب)، محسن عسکریان (نوازنده دوتار) و مبین آثاری جامی (نوازنده دف و طبل) تشکیل دادند. اجرای گروه «آصف علی‌خان» از کشور هندوستان نیز از برنامه‌های فرهنگسرای نیاوران بود که با استقبال مخاطبان کشورهای مختلف، شبی پرشور را رقم زد. آصف علی‌خان (سرپرست گروه، نوازنده هارمونی و خواننده)، شاداب علی (نوازنده کیبورد)، فیصل علی (خواننده) و اسلم‌خان (نوازنده طبلک) گروه چهار نفره موسیقی هندوستان بودند که با اجرای قطعات فارسی و هندی شبی خاطره‌انگیز را در فرهنگسرای نیاوران رقم زدند. قطعات «ای بادشاه خوبان»، «آه می‌کنم تورا» و «ساز دلم ساز کن» به زبان فارسی در این کنسرت اجرا شدند.

علیرضا قزوه، شاعر ایرانی و ترانه‌سرا درباره لزوم توجه هر چه بیشتر به بخش بین‌الملل در جشنواره موسیقی فجر گفت: «همواره باید به هنر سایر کشورها توجه داشته باشیم بویژه موسیقی کشورهای همسایه مانند کشورهای فارسی‌زبان، عرب‌زبان و سایر کشورهای که اشتراکات فرهنگی زیادی با آنها داریم زیرا حضور هنرمندان سایر کشورها باعث تبادل فرهنگی هنری خواهد شد.»

او ادامه داد: «اختصاص یک اجرا برای گروه‌های بخش بین‌الملل کم است چراکه این بخش قطعا مثل همین اجرا با استقبال مخاطبان همراه خواهد بود.»

عکس: سایت جشنواره

گفت‌وگو

نداسیجانی

روزنامه نگار

ساز، استعدادیابی، هویت بخشی و حمایت از گروه‌های عرصه سرود کل کشور در انجمن موسیقی ایران راه‌اندازی شد.

او در ادامه در پاسخ به این سؤال که آیا این ژانر از موسیقی می‌تواند به بخش بین‌الملل ورود کند یا خیر، اظهار کرد: «ان‌شاءالله در سال‌های آینده بخش سرود را به‌صورت رقابتی برگزار خواهیم کرد و در این زمینه از کشورهای مختلف که در بخش سرود بسیار فعال هستند و دارای منافع مشترک هستیم و تعاملات خوبی داریم؛ مانند حاشیه خلیج فارس یا کشورهای همسایه دعوت می‌آوریم تا در این جشنواره حضور و اجرا داشته باشند.»

او درباره انتخاب گروه‌های حاضر در جدول جشنواره بیان کرد: «در این اجرا گروه‌های مختلفی انتخاب شده‌اند و حضور دارند که فعالیتشان طی یکسال مورد بررسی قرار گرفته و به این خروجی که امروز شاهد آن هستیم، رسیده‌ایم و به‌صورت زنده اجرای برنامه خواهند داشت.»

دبیر بخش سرود درباره عنوان «ورود» جلیلی به بخش بین‌الملل حامد جلیلی ۱۲ تیرماه امسال در دفتر سوی محمد الهیاری مدیر کل دفتر موسیقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، به عنوان مسئول دفتر سرود این اداره کل منصوب شد. این دفتر با هدف ساماندهی، توانمند

حامد جلیلی دبیر بخش سرود سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر در گفت‌وگو با «ایران»:

هدف؛ هویت موسیقایی بخشیدن به سرود است

این جشنواره که مزین به نام فجر و ندای کبر پیروزی انقلاب اسلامی و جایگاه سرود در آن است، گفت: «یکی از دلایلی که به شخصه اصرار داشتم سرود در جشنواره موسیقی فجر حضور بسیار پررنگ و جدی داشته باشد، هویت موسیقایی دادن به خود سرود است. سرود از اهمیت و تأثیرگذاری سرود در سال‌های گذشته نادیده گرفته شده و سرود را یک مقوله جدا در نظر داشتند. سرود که در دهه ۶۰ بسیار پررنگ بود، در اوایل دهه ۷۰ کم‌رنگ شد تا این چند سال اخیر که مقام معظم رهبری نیز تأکید بسیاری به اهمیت و تأثیرگذاری سرود در عرصه‌های مختلف داشتند، باعث شد توجهات نسبت به سرود و شکل خواندن به‌صورت دسته جمعی بیشتر شود و این اتفاق در مردم انکار ناپذیر است.»

همه‌گیری سرود سلام فرمانده سرود ژانری از موسیقی است که در قاب‌های سیاسی و فرهنگی هم قرار می‌گیرد، چه از ابتدای انقلاب و آثاری که زنده‌یاد محمدرضا طلفی با گروه چاووش در کنار دیگر آسانتید چون محمدرضا شجریان، حسین علیزاده، گروه کامکارها، شهرام ناظری و... سرود را یک مقوله جدا در نظر داشتند. سرود که در دهه ۶۰ بسیار پررنگ بود، در اوایل دهه ۷۰ کم‌رنگ شد تا این چند سال اخیر که مقام معظم رهبری نیز تأکید بسیاری به اهمیت و تأثیرگذاری سرود در عرصه‌های مختلف داشتند، باعث شد توجهات نسبت به سرود و شکل خواندن به‌صورت دسته جمعی بیشتر شود و این اتفاق در مردم انکار ناپذیر است.»

اگر یک کار مقبول باشد می‌تواند در تمام نقاط دنیا به گوش برسد. به عنوان مثال تلاش هالیوود این است که شخصیت‌های مختلف را وارد زندگی نوجوان‌ها و جوان‌ها کند، اما سرود و جمع خوانی‌هایی که در مردم آفریقا دیده می‌شود، موجب شده خیلی از رشته‌هایی که در این زمینه بافته شده است را از بین ببرد که این اثرگذاری بالای سرود را می‌رساند.»

اما بخش اصلی ما ایرانی بودن، توجه به آداب و رسوم و اقلیم‌های مختلف ایران و این‌گونه اتفاقات است که ان‌شاءالله در جشنواره بعدی بتوانیم بیشتر روی این موضوع تمرکز کنیم. در این دوره از جشنواره یک بخش ویژه وجود دارد که تقدیر از بزرگان این ژانر از موسیقی است که هر شب از یکی از فعالان عرصه سرود تقدیر به عمل می‌آید و این عزیزان در کنار نوجوانان و جوانان قرار می‌گیرند و اجرا می‌کنند و فکر می‌کنم اتفاق خوبی در خط انتقال تجربه و تقویت روحیه نوجوانان و جوانان در جشنواره رخ دهد.»

او در پایان درباره ساخت سرود با گویش‌ها و لهجه‌های مناطق مختلف ایران بیان داشت: «یکی از اهداف ما در دفتر سرود، زنده نگاه داشتن آداب و رسوم اقلیم‌های مختلف است. بر این اساس با موضوع سرود که گامی مثبت در جهت ارتقای فرهنگ و هنر است این کار را شروع خواهیم کرد با توجه و تمرکز بر آداب و رسوم اقلیم‌هایی که روزه فراموشی بوده و تلاش ما احیا و زنده نگاه داشتن آن با سرود است.»

از بزرگداشت یک آهنگساز انقلابی تا تعامل با وزارت آموزش و پرورش در حوزه سرود

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پاسخ به این سؤال که سرود تا چه میزانی در انتقال مفاهیم به نسل نوجوان و جوان تأثیر دارد، توضیح داد: «معتقدم سرود یکی از محصولات هنری انقلاب اسلامی است و کم‌تر دیده که پیش از نهضت امام خمینی (ره) چنین پدیده‌ای با این کیفیت وجود داشته باشد. البته نقطه اوج این روند بهمن ۵۷ بود که سرودهای بسیار ماندگاری تولید شد. این روند در دهه نخست با قوت ادامه داشت، حتی گروه‌های سرود با آلات موسیقی نیز امام خمینی (ره) کارهایشان را اجرا می‌کردند ولی در دهه‌های بعد این مسأله بافت رویه‌ور شد.»

رئیس شورای هنری افزود: خوشبختانه از دهه نود مجدداً شاهد رویش‌های جدیدی در حوزه سرود هستیم و با توجه به مناسبت‌هایی که در طول سال وجود دارد و نوجوانان زیادی که حال حاضر به‌طور جدی وارد این عرصه شده‌اند، مطمئن هستم که در آینده نزدیک مجدداً شاهد تولید آثار قوی و ماندگاری خواهیم بود.

اسماعیلی در پایان صحبت‌های خود به برنامه‌ریزی‌هایی که می‌تواند در تعامل با وزارت آموزش و پرورش در حوزه سرود صورت پذیرد اشاره کرد و گفت: بخش سرود جشنواره موسیقی فجر نقطه اوج و قله این فعالیت‌هاست و مطمئناً در سال‌های آینده شاهد حضور بهتر و با کیفیت‌تری در بخش سرود جشنواره موسیقی فجر خواهیم بود.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی (معاون امور هنری و مدیرکل دفتر موسیقی) در فرهنگسرای ارسباران، قطعات انقلابی مذهبی را اجرا کردند. «در این برنامه از استاد حمید شاهنکیان، «آهنگساز و تنظیم‌کننده سرودهای ماندگار همچون: «خمینی ای امام»، «انصر من الله»، «برخیزید»، «پاخیزید» و... تجلیل شد. شاهنکیان پس از دریافت لوح تقدیر با قدرانی از برگزارکنندگان جشنواره، در سخنان کوتاهی گفت: حدود بیست نفر از چه‌هایی که به آنها اعتماد داشتیم را چند ماه مانده بود به پیروزی انقلاب، برای ساختن سرود اسپازا جمع کرده بودیم و بعد از چند روز تمرین در روزی که قرار بود کار را ضبط کنیم متوجه شدم که دو، سه نفر از آن چه‌ها که می‌خواستیم نزدیک میکروفون بگذاریم، نیستند. وقتی علت را جویا شدم فهمیدم که متأسفانه آنها در تظاهرات شب قبل شهید و زخمی شده‌اند. این پیشگسوت موسیقی با بیان اینکه: این انقلاب به راحتی پیروز نشده و باید همگی قدر آن بدانیم، خاطره خود را به پایان رساند.»

عکس: سایت جشنواره

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با حضور در جمع خبرنگاران از توجه ویژه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای ارتقای وضعیت تولیدات مرتبط با سرود خبر داد.

عکس: سایت جشنواره

اجرای گروه موسیقی لرستان در سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر

عکس: سایت جشنواره

اجرای میثم ابراهیمی در سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر

عکس: سایت جشنواره

اجرای گروه نغمه سپهر در سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر

عکس: سایت جشنواره

اجرای شب ساز ایرانی در سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر

عکس: سایت جشنواره

سرود از
موسیقی جدا
نیست

سرود از موسیقی جدا نیست اما طی سال‌های گذشته نادیده گرفته شده و سرود را یک مقوله جدا در نظر داشتند. سرود که در دهه ۶۰ بسیار پررنگ بود، در اوایل دهه ۷۰ کم‌رنگ شد تا این چند سال اخیر که مقام معظم رهبری نیز تأکید بسیاری به اهمیت و تأثیرگذاری سرود در عرصه‌های مختلف داشتند، باعث شد توجهات نسبت به سرود و شکل خواندن به‌صورت دسته جمعی بیشتر شود و این اتفاق در مردم انکار ناپذیر است.

عکس‌ها: نعیم احمدی / ایران

عکس: سایت جشنواره